

# KULTURNI DAN V GROHARJEVI HIŠI NA SORICI

## 7. RAZRED

7. B: torek, 22. 3. 2022

### NAVODILA

- ♪ odhod - 7.30 – pred vhodom za prvošolce prevzamemo malico, avtobus odpelje ob 7.45
- ♪ prihod - okoli 13.45 (šolsko malico vzamemo s seboj, kosilo je objavljeno).
- ♪ učenci imate lahko s seboj še kakšen svoj manjši prigrizek, pijačo, toplla oblačila, obvezni so copati in maska
- ♪ stroški na položnici: vstopnina 4 €, prevoz

\*\*\*\*\*

### IVAN GROHAR (1867 - 1911)

Že kot otrok je kazal zanimanje za slikanje, vendar se njegov talent ni mogel razvijati, saj je bil sirota in je živel v pomanjkanju. Leta 1888 ga je domači župnik Anton Jamnik peljal na ogled razstave v Škofjo Loko in mu omogočil, da je poleti delal pri cerkvenem slikarju Matiji Bradašku v Kranju. Odpravil se je tudi v Zagreb, kjer je ustvarjal do vpoklica v vojsko. Vojaško življenje je težko prenašal, zato je dezertiral in se odpravil proti Benetkam. Ker je tam ostal brez vsega, se je šel prijaviti na avstrijski konzulat v Trst. Leta 1889 je bil na sodišču obsojen na krajšo zaporno kazen in podaljšanje vojaškega roka za eno leto.

Leta 1892 je pri kranjskem deželnem odboru v Ljubljani vložil prošnjo za finančno podporo za študij na Deželni risarski šoli v Gradcu. Podporo so mu odobrili. Avgusta 1896 je odprl svoj atelje v Škofji Loki. Delal je tudi v Münchnu, kjer je obiskoval slikarsko šolo Antona Ažbeta. Doma je spoznal Riharda Jakopiča. Jeseni 1900 je sodeloval na I. slovenski umetniški razstavi, ki jo je pripravilo Slovensko umetniško društvo (SUD).

Leta 1904 so impresionisti (Rihard Jakopič, Matej Sternen, Matija Jama in Ivan Grohar) razstavljali v Mietkejevi galeriji na Dunaju kot Umetniški klub Sava. Poželi so velik uspeh in prodali nekaj slik. Kasneje je Grohar razstavljajal v dunajski Secesiji, v Beogradu, Londonu, Krakovu, Varšavi, Trstu, Devinu, Berlinu ... Kljub temu je bil še vedno finančno nepreskrbljen. Deželni odbor mu je po posredovanju Janeza Evangelista Kreka in Riharda Jakopiča leta 1911 odobril 2000 kron podpore za umetniško potovanje v Italijo. Iz Sorice je prišel v Ljubljano, da bi si nakupil vse potrebno za pot, vendar je bil tako oslabljen od bolezni, ki jo je skrival, da so ga odpeljali v Deželno bolnišnico v Ljubljano, kjer je 19. 4. 1911 umrl zaradi jetike. Za sabo je pustil neprecenljive umetnine.

Njemu v čast v Škofji Loki vsako leto pripravijo Malo Groharjevo slikarsko kolonijo.

## ROJSTNA HIŠA IVANA GROHARJA NA SORICI

Idilična visokogorska vas Sorica hrani pomemben spomenik naše kulturne dediščine, to je rojstno hišo slikarja Ivana Groharja (1867-1911). Hiša ni obnovljena le kot muzej, njena vrata so široko odprta tudi za umetniške dejavnosti, ki ljudi povezujejo. V njej je urejena Groharjeva spominska zbirka, galerija, etnografski muzej, likovna in glasbena delavnica pa nudita izobraževalni ali zabavni turistični program.

V Groharjevi zbirki visijo slike, precej drugačne od nam poznanega impresionizma. Slikar Ivan Grohar je namreč začel svojo slikarsko pot kot odličen podobar in portretist. Celih 10 let je trajalo to obdobje in delček tega je na ogled v njegovi zbirki. Tu je tudi njegovo stojalo, kovček, škatla za barve, nedokončana slika,...

Etnografska zbirka priča o času, ki ga ni več- Bili so kolarji, drvarji, krojači, šivilje, krovci skrilstih streh. Orodje kmeta priča o trdem življenju teh krajev. Škaf peric je prazen. Na ognjišču samevajo lonci. V zbirki se lahko seznanite z najnujnejšo zaščito etnografskega predmeta pred propadanjem.

V galeriji razstavljajo različni slikarji, učenci slikarske šole, slikarskih kolonij, kiparji,... Tu lahko kupite tudi spominek, sliko, risbo,...

Glasbena delavnica v Groharjevi hiši privablja s kvalitetnimi inštrumenti in zanimivim programom. Učimo se nove pesmi, prirejene za spremljavo z Orffovimi inštrumenti. Seznanimo se z melodijo, ritmom in akordi. Za vsakega udeleženca imamo pripravljen inštrument in na koncu zaigramo v tolkalnem orkestru. Mimogrede boste znali zapeti in zaigrati novo melodijo. Igrali boste na afriška tolkala, konge, bongose, spoznali ksilofone, metalofone, koncertne zvončke, kabaso, strgalo, agogo zvonec ter še mnogo drugih ritmičnih in melodičnih tolkal.

V likovni delavnici se naučimo nove tehnike. Spoznamo se z likovno teorijo. Program poteka po težavnostnih stopnjah in se nadgrajuje. Likovni material dobite pri nas, izdelek na koncu odnesete s sabo domov. Slikamo na različne podlage -les, kamen, blago, steklo, papir,... Spoznamo skrivnosti velikih slikarjev, ter se naučimo zakonitosti barvnega kroga in mešanja barv.

Mnogo zanimivih doživetij vam želita učiteljici glasbene in likovne umetnosti

Irena Kosmač in Sergeja Ažman Lapajne.